

# **Raport „Dotacje na realizację zadań publicznych przez kościoły i inne związki wyznaniowe oraz ich osoby prawne przekazane z budżetów powiatów i miast na prawach powiatu województwa podkarpackiego w 2019 r.”**

## **I. Uwagi wstępne**

Co do zasady zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. *o gwarancjach wolności sumienia i wyznania* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1153 t.j.) państwo i państwowe jednostki organizacyjne nie dotują i nie subwencjonują kościołów i innych związków wyznaniowych. Wyjątki od tej zasady regulują ustawy lub przepisy wydane na ich podstawie. Jak wynika z powyższego przepisu zakaz dotacji nie ma więc charakteru bezwzględny. Wprawdzie państwo nie może dotować działalności religijnej czy wyznaniowej kościołów i innych związków wyznaniowych, ale przekazywanie środków finansowych np. na działalność społeczną, charytatywną czy edukacyjną jest prawnie dopuszczalne. Jako formę wsparcia finansowego należy także traktować m.in. ulgi podatkowe przewidziane w szczególnych przypadkach – zwolnienie z podatku od nieruchomości, zryczałtowany podatek dochodowy, opłacanie składek ubezpieczenia społecznego, zatrudnianie kapelanów w niektórych służbach mundurowych, możliwość uzyskania bonifikaty na tereny pod budowę miejsc kultu, itp.

Dotacje lub subwencje z budżetu państwa przekazywane są jako bezpłatna i bezzwrotna pomoc państwa na określoną działalność służącą celom społecznym:

- art. 21 ust. 1 ugsws stanowi, że szkoły, przedszkola, palcówki opiekuńczo-wychowawcze i oświatowo-wychowawcze założone i prowadzone przez kościoły i inne związki wyznaniowe są dotowane przez państwo i jst w przypadkach i na zasadach określonych w przepisach odrębnych,
- art. 24 ust. 2 pkt 4 ugsws dopuszcza możliwość otrzymywania dotacji na działalność charytatywno-opiekuńczą,
- art. 40 uspkk<sup>1</sup> przewiduje możliwość otrzymywania dotacji przez Kościół katolicki na działalność charytatywno-opiekuńczą,
- art. 43 uspkk – przewiduje możliwość otrzymywania dotacji na cele ochrony materialnych dóbr kultury (podobnie art. 22 ust. 4 Konkordatu).

Do tego typu instytucji kościelnych należą m.in.: 1) placówki szkolne i oświatowe; 2) organizacje charytatywne; 3) katolickie szkoły wyższe (Katolicki Uniwersytet

---

<sup>1</sup> Ustawa o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, Dz.U. z 2018 r. poz. 380 t.j.

Lubelski, Papieska Akademia Teologiczna w Krakowie (przekształcona w 2009 r. Uniwersytet), Wyższa Szkoła Filozoficzno-Pedagogiczna „Ignatianum” w Krakowie, wydziały nauk kościelnych (teologicznych) na 7 uniwersytetach państwowych (Uniwersytet Opolski, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Uniwersytet Poznański, Uniwersytet Szczeciński, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Uniwersytet Kard. Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Uniwersytet M. Kopernika w Toruniu); 4) państwowa Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie, która zapewnia prowadzenie studiów teologicznych następującym 9 kościołom: Polskiemu Autokefalicznemu Kościołowi Prawosławnemu, Kościołowi Ewangelicko-Augsburskiemu, Kościołowi Polskokatolickiemu, Kościołowi Adventystów Dnia Siódmego, Kościołowi Chrześcijan Baptystów, Kościołowi Ewangelicko-Methodystycznemu, Kościołowi Mariawitów, Kościołowi Zielonoświątkowemu, Kościołowi Katolickiemu Mariawitów; 5) subwencje na konserwacje i remonty obiektów sakralnych i kościelnych należących do dóbr kultury narodowej (J. Krukowski; 2009).

W związku z powyższym możliwości transferu publicznych środków do kościołów i innych związków wyznaniowych istnieją i są prawnie dopuszczalne. Dotyczy to takich istotnych obszarów dla życia społecznego jak: pomoc społeczna, ochrona dóbr kultury czy edukacja. **Należy więc w tym miejscu podkreślić, że dotacje te mają na celu wsparcie realizacji zadań z zakresu administracji publicznej realizowanych dla celów społecznych (publicznych) a nie religijnych i nie mogą dotyczyć bezpośrednio działalności religijnej.** W tym miejscu wskazać należy szczególnie działalność charytatywną i pomoc społeczną, która w wielu z badanych przez SOISH powiatach została zmonopolizowana przez instytucje kościelne. Samorządy powiatowe odpowiedzialne za realizację zadań zlecają je podmiotom kościelnym i w związku z tym są zobowiązane je finansować. W pewnym sensie można zaobserwować zjawisko outsourcingu usług publicznych, które są wykonywane nie tylko przez osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych, ale także często przez instytucje o charakterze świeckim (fundacje, stowarzyszenia, i in.). Podkreślić należy, że kościelne osoby prawne, które realizują zadania publiczne i otrzymują dotacje ze środków publicznych powinny zapewnić równy i niedyskryminujący dostęp do tych usług, w szczególności nie powinny kierować się kryterium wyznaniowym, zwłaszcza w przypadku, kiedy mamy do czynienia z monopolizowaniem tych usług na określonym obszarze.

## II. Metodologia zbierania danych

Dane do przygotowania raportu zostały opracowane na podstawie uchwał budżetowych powiatów i miast na prawach powiatów województwa podkarpackiego publikowanych w Dzienniku Urzędowym Województwa podkarpackiego. Jeżeli akty prawa miejscowego nie wskazywały konkretnych podmiotów otrzymujących dotacje, SOISH występowało z wnioskami o dostęp do informacji publicznej i na tej podstawie uzyskiwało dane niezbędne do opracowania raportu. Trzecim źródłem pozyskania danych są Biuletyny Informacji Publicznej zawierające ogłoszenia o otwartych konkursach na realizację zadań publicznych. Zasadniczo dane te są aktualne na dzień 28 lutego 2019 r. i nie uwzględniają zmian wprowadzonych uchwałami rad powiatów po tej dacie oraz konkursów rozstrzygniętych w późniejszym terminie (w przypadkach innych zawsze znajduje się informacja o dacie pozyskania danych). W przypadku środków przekazywanych w ramach subwencji oświatowej są to kwoty planowane do przekazania przez jst, a ich rzeczywista wysokość może ulec zmianie wraz ze zmianą liczby uczniów. W przypadku kiedy jst podało dane na dzień złożenia wniosku o dostęp do informacji publicznej taka informacja została zawarta w części graficznej.

Dla ułatwienia analizy i sporządzenia raportu SOISH sklasyfikowało dotacje w cztery główne obszary finansowania zadań, które nie zawsze pokrywają się z nazwami zadań publicznych przyjętych w metodyce sporządzania budżetów jst. Do głównych obszarów finansowania należą:

- **pomoc społeczna:** domy pomocy społecznej, domy dziecka, warsztaty terapii zajęciowej, ośrodki wychowawcze, placówki opiekuńcze, jadłodajnie i pomoc dla ubogich i bezdomnych, zwalczanie patologii społecznych i walka z alkoholizmem itp.;
- **edukacja:** prowadzenie przedszkoli, szkół wszystkich stopni, prowadzenie burs szkolnych i innych ośrodków edukacyjnych,
- **ochrona zabytków:** konserwacja i remonty zabytkowych obiektów sakralnych i innych należących do kościołów i innych związków wyznaniowych, przygotowanie ekspertyz, itp.;
- **inne:** w każdym przypadku wskazane opisowo poprzez podanie celu na jaki zostały przekazane środki z budżetu powiatu, najczęściej są to działania z zakresu turystyki i sportu, szeroko pojętej kultury, organizowanie i prowadzenie szkoleń, wyjazdów itp.

### III. Część opisowa

Łącznie powiaty i miasta na prawach powiatu w województwie podkarpackim planują przekazać na poczet realizacji zadań publicznych przez kościoły i inne związki wyznaniowe sumę **36.341.075,44 zł**. Z 25 powiatów i miast na prawach powiatu 4 nie planują żadnych dotacji ani subwencji na działania podejmowane przez kościoły i inne związki wyznaniowe (są to powiaty: bieszczadzki, jasielski, leski i sanocki), a w przypadku powiatu tarnobrzeskiego nie podano danych z powodu prowizorium budżetowego (stan na dzień 28 lutego 2019 r.). Pozostałe powiaty planują przekazać dotacje dla interesujących SOISH podmiotów.

W sumie dotacje z budżetów powiatów otrzyma **80 podmiotów** będących tzw. kościelnymi osobami prawnymi albo NGO, we władzach których zasiadają osoby duchowne, ale które nie posiadają szczególnego statusu organizacji katolickich lub kościelnych, czyli formalnie mają charakter stowarzyszeń lub organizacji świeckich. **Wszystkie 80 podmiotów ma charakter instytucji katolickich (brak w tej grupie innych konfesji czy religii)** tzn. są kościelnymi osobami prawnymi Kk, są związane poprzez władze z Kk lub należą do zgromadzeń zakonnych Kk. Wśród tych podmiotów jest Ekumeniczny DPS w Prałkowcach, który jednak jest prowadzony przez katolickie Zgromadzenia Sióstr Służebnic NPM.

Największą kwotowo dotacją jest subwencja oświatowa planowana do przekazana przez powiat krośnieński Michalickiemu Zespołowi Szkół Ponadgimnazjalnych w Miejscu Piastowym i wynosi **6.674.000,00 zł**, a najmniejsza to **7.852,00 zł** przekazana przez powiat brzozowski na opłacenie składek ubezpieczenia zdrowotnego dla Zgromadzenia Sióstr Służebniczek NMP w Starej Wsi. Z 80 dotacji 3 to tzw. dotacje podmiotowe, a 77 ma charakter dotacji celowych.

W 29 przypadkach dotacje otrzymały(ją) jednostki zakonne, 25 dotacji trafi do parafii rzymskokatolickich, w 17 przypadkach beneficjentem są Caritas Archidiecezji Przemyskiej i Caritas Diecezji Rzeszowskiej, a w 9 przypadkach dotacje trafią do innych podmiotów, głównie stowarzyszeń i fundacji. Dominują dotacje na realizację zadań z zakresu **pomocy społecznej – planowane jest 40 takich dotacji**, kolejny obszar to **ochrona zabytków – 23 dotacje**, **edukacja – 14 dotacji**, **inne – 3 dotacje**.

## IV. Część graficzna

Tabela 1. Zestawienie dotacji

Raport nt. dotacji na realizację zadań publicznych przez kościoły i inne związki wyznaniowe w budżetach powiatów na 2019 r. Województwo Podkarpackie.				
1	2	3	4	5
powiat	dotacje celowe	dotacje podmiotowe	nazwa instytucji	uwagi
rzeszowski	1 903 572,00 zł		DPS dla dzieci Zgromadzenia Sióstr Opatrzności Bożej	pomoc społeczna
	205 920,00 zł		Dom Spokojnej Starości im. św. Jana z Dukli w Kąkolówce - Caritas Archidiecezji Przemyskiej	pomoc społeczna
	155 520,00 zł		Dom Pomocy Społecznej im. św. Ojca Pio Caritas Diecezji Rzeszowskiej	pomoc społeczna
	672 960,00 zł		Środowiskowy Dom Samopomocy w Kąkolówce Caritas Archidiecezji Przemyskiej	pomoc społeczna
	1 489 572,00 zł		Katolicka Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Zgromadzenia Sióstr Opatrzności Bożej w Łące	pomoc społeczna
bieszczadzki	0,00 zł			
brzozowski	7 852,00 zł		Zgromadzenie Sióstr Służebniczek NMP w Starej Wsi	składki na ubezpieczenie zdrowotne
	10 000,00 zł		Parafia Rzymskokatolicka Trzesinów	ochrona zabytków
	10 000,00 zł		Parafia Rzymskokatolicka Brzozów	ochrona zabytków
	10 000,00 zł		Parafia Rzymskokatolicka Koński	ochrona zabytków
	10 000,00 zł		Parafia Rzymskokatolicka Jabłonka	ochrona zabytków
	10 000,00 zł		Parafia Rzymskokatolicka Humniska	ochrona zabytków
	10 000,00 zł		Parafia Rzymskokatolicka Jasienica Rosielna	ochrona zabytków
	10 000,00 zł		Parafia Rzymskokatolicka Golcowa	ochrona zabytków
	968 064,00 zł		DPS Zgromadzenie Sióstr Służebniczek NMP w Starej Wsi	pomoc społeczna
lubaczowski	1 425 844,00 zł		DPS dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych Intelktualnie Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia św. Karola Boromeusza w Wielkich Oczach	pomoc społeczna
	1 513 730,00 zł		DPS Zgromadzenia Sióstr Albertynek w Lubaczowie	pomoc społeczna

jarosławski	156 000,00 zł		Publiczne Katolickie Liceum Ogólnokształcące Parafii pw. Bożego Ciała w Jarosławiu	edukacja
	950 000,00 zł		Specjalny Ośrodek Wychowawczy nr 1 Zgromadzenia Sióstr Służebniczek NMP	edukacja
jasielski	0,00 zł			
kolbuszowski	85 500,00 zł		DPS w Cmolasie Caritas Diecezji Rzeszowskiej	pomoc społeczna
	108 790,00 zł		WTZ Caritas Diecezji Rzeszowskiej	pomoc społeczna
	307 742,00 zł		Katolicka Placówka Wychowawcza "Nasz Dom" w Widelce Zgromadzenia Sióstr św. Michała Archanioła	pomoc społeczna
krośnieński	513 608,00 zł		Katolicka Placówka Wychowawcza "Nasz Dom" w Miejscu Piastowym	pomoc społeczna
	1 700 748,00 zł		DPS dla dzieci Zgromadzenia Sióstr Felicjanek w Iwoniczu	pomoc społeczna
	1 815 120,00 zł		DPS dla dorosłych OO. Bonifratrów w Iwoniczu	pomoc społeczna
	10 000,00 zł		Parafia Rzymskokatolicka w Zręcinie	ochrona zabytków
	4 000,00 zł		Parafia Rzymskokatolicka w Ustrobniej	ochrona zabytków
	10 000,00 zł		Parafia Rzymskokatolicka w Łączkach Jagiellońskich	ochrona zabytków
	20 000,00 zł		Parafia Rzymskokatolicka w Krościenku Wyżnym	prace budowlane
	10 000,00 zł		Parafia Rzymskokatolicka w Klimkówce	ochrona zabytków
	15 000,00 zł		Parafia Rzymskokatolicka w Jaśliskach - remont drzwi	ochrona zabytków
	10 000,00 zł		Parafia Rzymskokatolicka w Komborni - konserwacja organów	ochrona zabytków
	6 674 000,00 zł		Michaliński Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Miejscu Piastowym	edukacja
leżajski	98 870,00 zł		WTZ w Leżajsku Caritas Archidiecezji Przemyskiej	pomoc społeczna
leski	0,00 zł			
dębicki	51 000,00 zł		Katolickie Centrum Edukacji KANA w Dębicy	edukacja
	108 754,00 zł		WTZ Parafii Rzymskokatolickiej w Brzostku	pomoc społeczna
łańcucki		45 000,00 zł	Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy w Wysokiej Caritas	pomoc społeczna
		1 600 000,00 zł	Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy w Wysokiej Caritas	pomoc społeczna
mielecki	12 000,00 zł		Parafia Rzymskokatolicka w Padwi Narodowej	ochrona zabytków

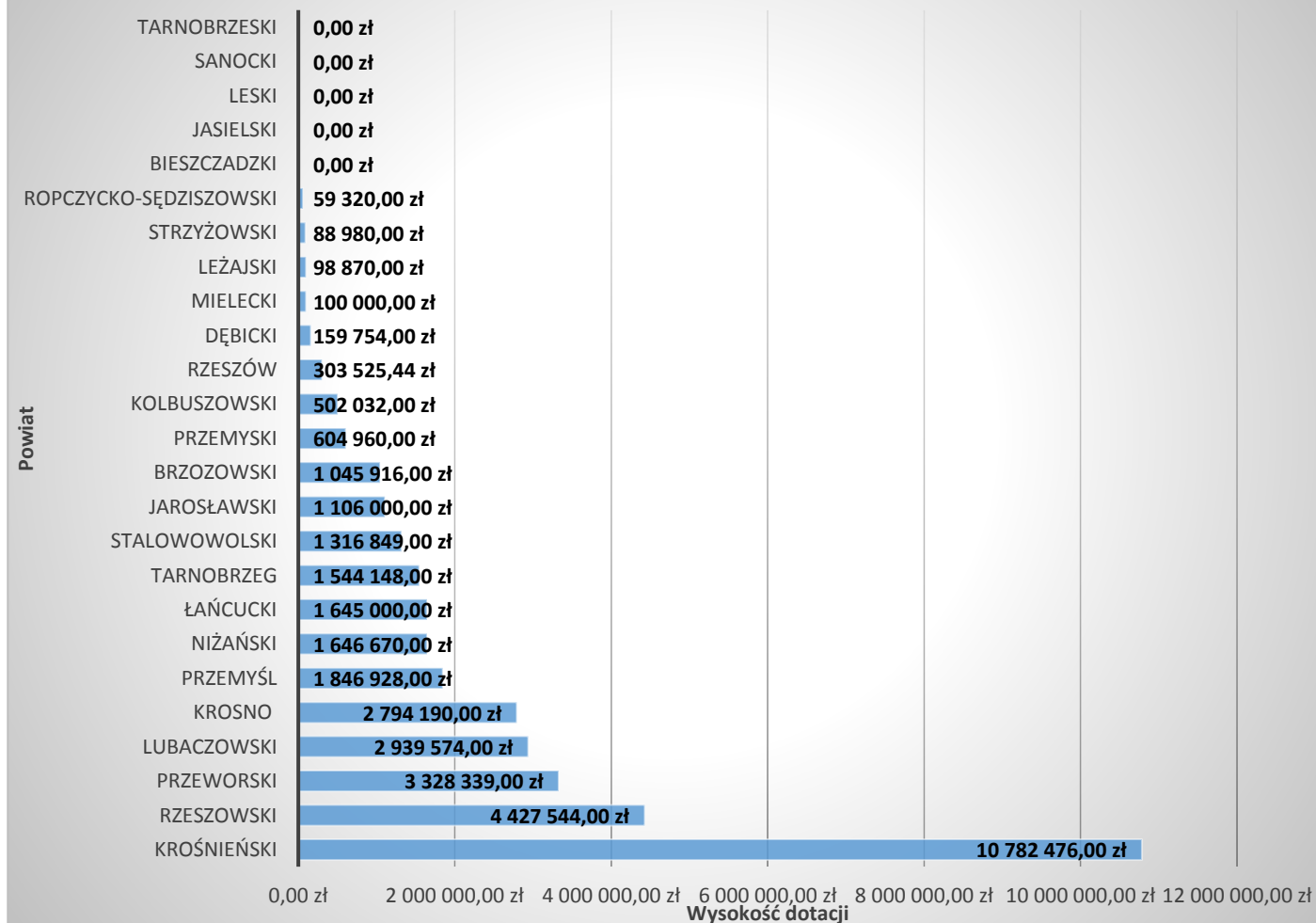
	23 000,00 zł		Parafia Rzymskokatolicka w Radomyślu Wielkim	ochrona zabytków
	5 000,00 zł		Parafia Rzymskokatolicka w Sarnowie	ochrona zabytków
	5 000,00 zł		Parafia Rzymskokatolicka w Jaślanach	ochrona zabytków
	30 000,00 zł		Parafia Rzymskokatolicka w Gawłuszowicach	ochrona zabytków
	25 000,00 zł		Parafia Rzymskokatolicka w Wadowicach Dolnych	ochrona zabytków
nizański	185 000,00 zł		Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Rudniku Caritas Diecezji Sandomierskiej	pomoc społeczna
	1 352 916,00 zł		Dom Dziecka "Nasz Dom Dzieciątka Jezus" w Rudniku - Fundacja z zarządem świeckim, ale z księdzem jako fundatorem, brak statutu do wglądu	pomoc społeczna
	108 754,00 zł		Warsztaty Terapii Zajęciowej w Rudniku nad Sanem działające przy Caritas Diecezji Sandomierskiej	pomoc społeczna
przemyski	9 952,00 zł		Dom Dziecka "Moja Rodzina" im. Ks. Bronisława Markiewicza Michalici	pomoc społeczna
	100 080,00 zł		Ekumeniczny DPS w Prądkowcach – Zgromadzenie Sióstr NMP	pomoc społeczna
	494 928,00 zł		Dom Dziecka "Moja Rodzina" im. Ks. Bronisława Markiewicza Michalici w Prądkowcach	pomoc społeczna
przeworski	2 850 000,00 zł		Fundacja Pomocy Młodzieży „Wzrastanie” im. Jana Pawła II w Łopuszce Małej - Dom Dz. - fundacja powiązana z KK w osobie założyciela i aktualnego przewodniczącego rady fundacji	pomoc społeczna
	141 379,00 zł		Fundacja Pomocy Młodzieży „Wzrastanie” im. Jana Pawła II w Łopuszce Małej - WTZ - fundacja powiązana z KK w osobie założyciela i aktualnego przewodniczącego rady fundacji	pomoc społeczna
	336 960,00 zł		Dom Pomocy Społecznej dla Przewlekłe Somatycznie Chorych Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo	pomoc społeczna
ropczycko-sędziszowski	59 320,00 zł		Warsztaty Terapii Zajęciowej Caritas Diecezji Rzeszowskiej w Ropczycach	pomoc społeczna
sanocki	0,00 zł			
stalowowolski	1 149 576,00 zł		DPS Zgromadzenia Sióstr Opatrzności Bożej w Grodzisku Mazowieckim	pomoc społeczna
	167 273,00 zł		Katolickie LO w Stalowej Woli	edukacja

strzyżowski	88 980,00 zł		WTZ w Różance Caritas Diecezji Rzeszowskiej	pomoc społeczna
tarnobrzeski		brak danych z powodu braku uchwały budżetowej		
Rzeszów	10 433,00 zł		Diecezja Rzeszowska - konserwacja zabytków znajdujących się w muzeum diecezjalnym	ochrona zabytków
	34 570,00 zł		Klasztor OO Bernardynów konserwacja zabytków ruchomych	ochrona zabytków
	70 000,00 zł		Parafia Chrystusa Króla w Rzeszowie - prace remontowo-konserwatorskie Domu Parafialnego	ochrona zabytków
	50 000,00 zł		koncert "Jednego Serca Jednego Ducha - Fundacja w składzie zarządu ma ks. Katolickiego a dwóch księży było pomysłodawcami fundacji	kultura
	40 272,75 zł		Niepubliczne Przedszkole Zgromadzenia Sióstr Służebniczek NMP	edukacja
	98 249,69 zł		Parafialne Niepubliczne Przedszkole św. Rocha	edukacja
Krosno	593 939,00 zł		Katolicka Szkoła Podstawowa Księży Michalitów	edukacja
	534 855,00 zł		Przedszkole Niepubliczne Zgromadzenia Sióstr św. Józefa	edukacja
	123 300,00 zł		Katolicka Szkoła Podstawowa Księży Michalitów	edukacja
	464 623,00 zł		Katolickie Liceum Ogólnokształcące	edukacja
	20 000,00 zł		Przedszkole Niepubliczne Zgromadzenia Sióstr św. Józefa	edukacja
	26 533,00 zł		Katolicka Szkoła Podstawowa Księży Michalitów	edukacja
	23 600,00 zł		Katolickie Liceum Ogólnokształcące	edukacja
	1 007 340,00 zł		Dom Dziecka Zgromadzenia Sióstr św. Józefa	pomoc społeczna
Przemyśl	132 000,00 zł		Zgromadzenie Sióstr Św. Michała Archaniola w Miejscu Piastowym - rozwiązywanie problemów alkoholowych	pomoc społeczna
	100 320,00 zł		Caritas Archidiecezji Przemyskiej - rozwiązywanie problemów alkoholowych	pomoc społeczna
	61 352,00 zł		Parafia Rzymskokatolicka NJMP Nieustającej Pomocy - rozwiązywanie problemów alkoholowych	pomoc społeczna
	1 149 576,00 zł		DPS w Przemyślu Caritas Archidiecezji Przemyskiej	pomoc społeczna

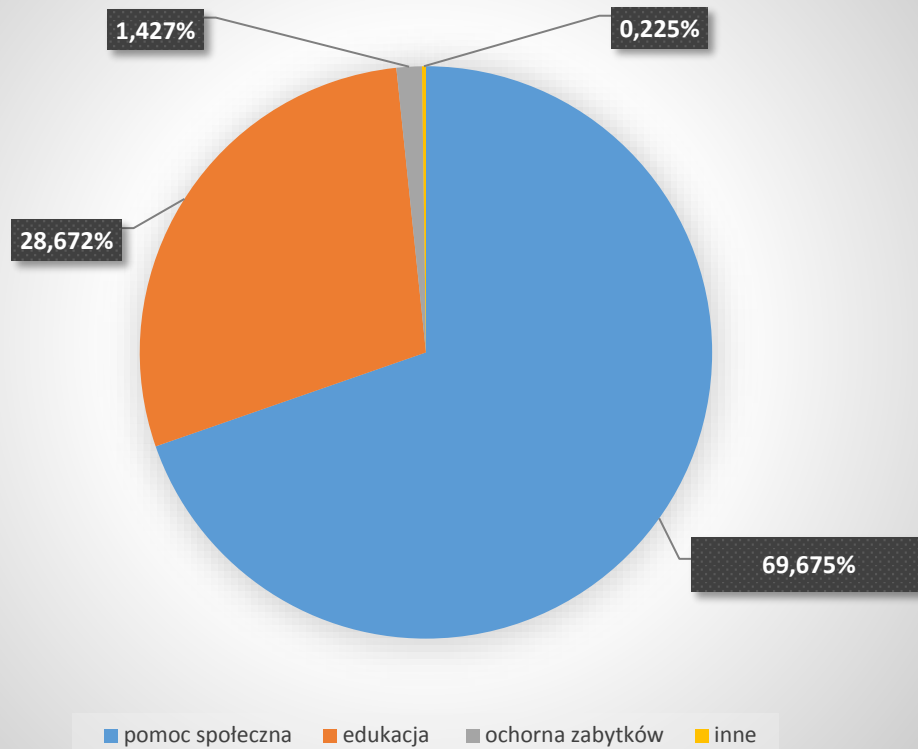


	30 000,00 zł		Ośrodek Wsparcia dla Osób Starszych Caritas Archidiecezji Przemyskiej	pomoc społeczna
	48 000,00 zł		jadłodajnia Caritas Archidiecezji Przemyskiej	pomoc społeczna
	240 000,00 zł		DDP Senior Wigor Caritas Archidiecezji Przemyskiej	pomoc społeczna
		85 680,00 zł	Caritas Archidiecezji Przemyskiej Centrum Integracji Społecznej	pomoc społeczna
Tarnobrzeg	1 394 148,00 zł		DPS dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej Zgromadzenia SS Służebniczek w Tarnobrzegu	pomoc społeczna
	150 000,00 zł		Parafia św. Marii Magdaleny w Tarnobrzegu	ochrona zabytków
<b>Podsumowanie:</b>	<b>34 610 395,44 zł</b>	<b>1 730 680,00 zł</b>		
<b>Łącznie</b>		<b>36 341 075,44 zł</b>		

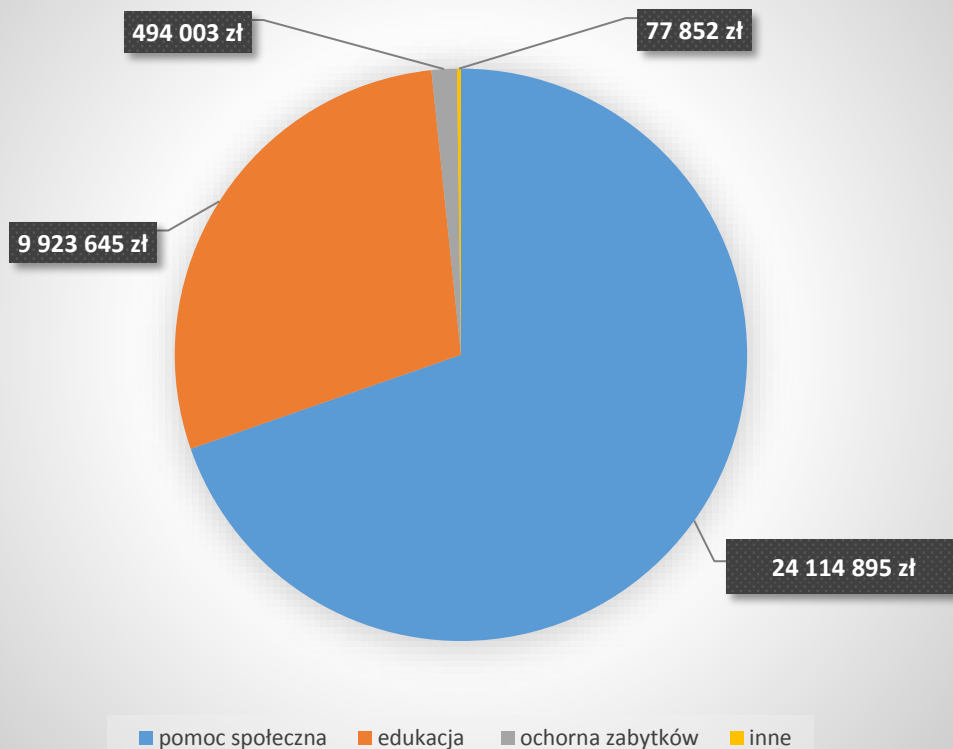
## Dotacje z budżetów powiatów 2019 r.



## Procentowy udział poszczególnych kategorii



## Kwotowy udział poszczególnych kategorii



Powiat	Zaplanowany dochód w budżecie 2019 r.	Dotacje dla związków wyznaniowych	Udział procentowy dotacji w całym budżecie
Krośnieński	73 841 058,00 zł	10 782 476,00 zł	14,60%
Przeworski	77 872 380,73 zł	3 328 339,00 zł	4,27%
Lubaczowski	71 614 891,00 zł	2 939 574,00 zł	4,10%
Rzeszowski	164 352 231,00 zł	4 427 544,00 zł	2,69%
Niżański	66 378 452,71 zł	1 646 670,00 zł	2,48%
Łańcucki	76 503 509,25 zł	1 645 000,00 zł	2,15%
Brzozowski	61 893 869,00 zł	1 045 916,00 zł	1,69%
Przemyski	50 417 702,00 zł	604 960,00 zł	1,20%
Stalowowolski	115 100 000,00 zł	1 316 849,00 zł	1,14%
Kolbuszowski	48 389 684,00 zł	502 032,00 zł	1,04%
M. Krosno	368 482 062,00 zł	2 794 190,00 zł	0,76%
Jarosławski	168 739 469,63 zł	1 106 000,00 zł	0,66%
M. Tarnobrzeg	272 617 994,00 zł	1 544 148,00 zł	0,57%
M. Przemyśl	383 949 600,00 zł	1 846 928,00 zł	0,48%
Dębicki	55 683 553,00 zł	159 754,00 zł	0,29%
Strzyżowski	71 988 257,11 zł	88 980,00 zł	0,12%
Leżajski	91 284 535,17 zł	98 870,00 zł	0,11%
Ropczycko-sędziszowski	81 764 483,00 zł	59 320,00 zł	0,07%
Miecki	147 849 590,00 zł	100 000,00 zł	0,07%
M. Rzeszów	1 411 122 666,00 zł	303 525,44 zł	0,02%
Bieszczadzki	48 085 291,50 zł	0,00 zł	0,00%
Jasielski	114 127 514,00 zł	0,00 zł	0,00%
Leski	43 339 834,51 zł	0,00 zł	0,00%
Sanocki	91 074 341,00 zł	0,00 zł	0,00%
Tarnobrzesci*	41 615 169,00 zł	0,00 zł	0,00%
<b>suma</b>	<b>4 198 088 137,61 zł</b>	<b>36 341 075,44 zł</b>	<b>0,87%</b>

\* uchwała budżetowa powiatu tarnobrzeckiego została opublikowana w dzienniku urzędowym woj. podkarpackiego 29.03.2019 r., dlatego dane te nie zostały uwzględnione w raporcie. Jednak z analizy uchwały wynika, że nie udzielono dotacji kościołom i innym związkom wyznaniowym.

Tabela 2. Procentowy udział dotacji w budżetach powiatów województwa podkarpackiego

Powiat grodzki	Zaplanowany dochód w budżecie 2019 r.	Dotacje dla związków wyznaniowych	Udział procentowy dotacji w całym budżecie
M. Krosno	368 482 062,00 zł	2 794 190,00 zł	0,76%
M. Tarnobrzeg	272 617 994,00 zł	1 544 148,00 zł	0,57%
M. Przemyśl	383 949 600,00 zł	1 846 928,00 zł	0,48%
M. Rzeszów	1 411 122 666,00 zł	303 525,44 zł	0,02%
<b>suma</b>	<b>2 436 172 322,00 zł</b>	<b>6 488 791,44 zł</b>	<b>0,27%</b>

Tabela 3. Procentowy udział dotacji w budżetach miast na prawach powiatu

Powiat ziemski	Zaplanowany dochód w budżecie 2019 r.	Dotacje dla związków wyznaniowych	Udział procentowy dotacji w całym budżecie
Krośnieński	73 841 058,00 zł	10 782 476,00 zł	14,60%
Przeworski	77 872 380,73 zł	3 328 339,00 zł	4,27%
Lubaczowski	71 614 891,00 zł	2 939 574,00 zł	4,10%
Rzeszowski	164 352 231,00 zł	4 427 544,00 zł	2,69%
Niżański	66 378 452,71 zł	1 646 670,00 zł	2,48%
Łańcucki	76 503 509,25 zł	1 645 000,00 zł	2,15%
Brzozowski	61 893 869,00 zł	1 045 916,00 zł	1,69%
Przemyski	50 417 702,00 zł	604 960,00 zł	1,20%
Stalowowolski	115 100 000,00 zł	1 316 849,00 zł	1,14%
Kolbuszowski	48 389 684,00 zł	502 032,00 zł	1,04%
Jarosławski	168 739 469,63 zł	1 106 000,00 zł	0,66%
Dębicki	55 683 553,00 zł	159 754,00 zł	0,29%
Strzyżowski	71 988 257,11 zł	88 980,00 zł	0,12%
Leżajski	91 284 535,17 zł	98 870,00 zł	0,11%
Ropczycko-sędziszowski	81 764 483,00 zł	59 320,00 zł	0,07%
Mielecki	147 849 590,00 zł	100 000,00 zł	0,07%
Bieszczadzki	48 085 291,50 zł	0,00 zł	0,00%
Jasielski	114 127 514,00 zł	0,00 zł	0,00%
Leski	43 339 834,51 zł	0,00 zł	0,00%
Sanocki	91 074 341,00 zł	0,00 zł	0,00%
Tarnobrzeski*	41 615 169,00 zł	0,00 zł	0,00%
suma	<b>1 761 915 815,61 zł</b>	<b>29 852 284,00 zł</b>	<b>1,69%</b>

\* uchwała budżetowa powiatu tarnobrzeskiego została opublikowana w dzienniku urzędowym woj. podkarpackiego 29.03.2019 r., dane te nie zostały uwzględnione w raporcie. Z analizy uchwały wynika, że nie udzielono dotacji kościołom i innym związkom wyznaniowym

Tabela 4. Procentowy udział dotacji w budżetach powiatów ziemskich

Powiat ziemski	Zaplanowany dochód w budżecie 2019 r.	Dotacje dla związków wyznaniowych	Udział procentowy dotacji w całym budżecie
Krośnieński	73 841 058,00 zł	10 782 476,00 zł	14,60%
Przeworski	77 872 380,73 zł	3 328 339,00 zł	4,27%
Lubaczowski	71 614 891,00 zł	2 939 574,00 zł	4,10%
Rzeszowski	164 352 231,00 zł	4 427 544,00 zł	2,69%
Niżański	66 378 452,71 zł	1 646 670,00 zł	2,48%
Łańcucki	76 503 509,25 zł	1 645 000,00 zł	2,15%
Brzozowski	61 893 869,00 zł	1 045 916,00 zł	1,69%
Przemyski	50 417 702,00 zł	604 960,00 zł	1,20%
Stalowowolski	115 100 000,00 zł	1 316 849,00 zł	1,14%
Kolbuszowski	48 389 684,00 zł	502 032,00 zł	1,04%
Jarosławski	168 739 469,63 zł	1 106 000,00 zł	0,66%
Dębicki	55 683 553,00 zł	159 754,00 zł	0,29%
Strzyżowski	71 988 257,11 zł	88 980,00 zł	0,12%
Leżajski	91 284 535,17 zł	98 870,00 zł	0,11%
Ropczycko-sędziszowski	81 764 483,00 zł	59 320,00 zł	0,07%
Mielecki	147 849 590,00 zł	100 000,00 zł	0,07%
<b>suma</b>	<b>1 423 673 665,60 zł</b>	<b>29 852 284,00 zł</b>	<b>2,10%</b>

Tabela 5. Procentowy udział dotacji w budżetach powiatów ziemskich, które transferowały środki publiczne na rzecz kościołów i innych związków wyznaniowych

Powiat	Ludność powiatu*	Dotacje dla związków wyznaniowych	Wysokość dotacji na 1 mieszkańca
Krośnieński	112481	10 782 476,00 zł	95,86 zł
Lubaczowski	56086	2 939 574,00 zł	52,41 zł
Przeworski	78644	3 328 339,00 zł	42,32 zł
Rzeszowski	169165	4 427 544,00 zł	26,17 zł
Niżański	66917	1 646 670,00 zł	24,61 zł
Łańcucki	80741	1 645 000,00 zł	20,37 zł
Brzozowski	65938	1 045 916,00 zł	15,86 zł
Stalowowolski	107138	1 316 849,00 zł	12,29 zł
Jarosławski	120980	1 106 000,00 zł	9,14 zł
Przemyski	74440	604 960,00 zł	8,13 zł
Kolbuszowski	62401	502 032,00 zł	8,05 zł
Strzyżowski	61690	88 980,00 zł	1,44 zł
Leżajski	69641	98 870,00 zł	1,42 zł
Dębicki	135479	159 754,00 zł	1,18 zł
Ropczycko-sędziszowski	74198	59 320,00 zł	0,80 zł
Mielecki	136666	100 000,00 zł	0,73 zł
<b>suma</b>	<b>1472605</b>	<b>29 852 284,00 zł</b>	<b>20,27 zł</b>

Tabela 6. Wysokość dotacji dla kościołów i innych związków wyznaniowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu ziemskiego, transferującego środki publiczne

\* Dane statystyczne GUS na 2018 r. (stan na 2017 r.)

Powiat	Ludność powiatu*	Dotacje dla związków wyznaniowych	Wysokość dotacji na 1 mieszkańca
Krośnieński	112481	10 782 476,00 zł	95,86 zł
M. Krosno	46600	2 794 190,00 zł	59,96 zł
Lubaczowski	56086	2 939 574,00 zł	52,41 zł
Przeworski	78644	3 328 339,00 zł	42,32 zł
M. Tarnobrzeg	47387	1 544 148,00 zł	32,59 zł
M. Przemyśl	61808	1 846 928,00 zł	29,88 zł
Rzeszowski	169165	4 427 544,00 zł	26,17 zł
Niżański	66917	1 646 670,00 zł	24,61 zł
Łańcucki	80741	1 645 000,00 zł	20,37 zł
Brzozowski	65938	1 045 916,00 zł	15,86 zł
Stalowowolski	107138	1 316 849,00 zł	12,29 zł
Jarosławski	120980	1 106 000,00 zł	9,14 zł
Przemyski	74440	604 960,00 zł	8,13 zł
Kolbuszowski	62401	502 032,00 zł	8,05 zł
M. Rzeszów	189662	303 525,44 zł	1,60 zł
Strzyżowski	61690	88 980,00 zł	1,44 zł
Leżajski	69641	98 870,00 zł	1,42 zł
Dębicki	135479	159 754,00 zł	1,18 zł
Ropczycko-sędziszowski	74198	59 320,00 zł	0,80 zł
Mielecki	136666	100 000,00 zł	0,73 zł
Bieszczadzki	21891	0,00 zł	0,00 zł
Jasielski	114153	0,00 zł	0,00 zł
Leski	26606	0,00 zł	0,00 zł
Sanocki	95035	0,00 zł	0,00 zł
Tarnobrzeski*	53388	0,00 zł	0,00 zł
<b>suma</b>	<b>2129135</b>	<b>36 341 075,44 zł</b>	<b>17,07 zł</b>

Tabela 7. Wysokość dotacji dla kościołów i innych związków wyznaniowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu

\* Dane statystyczne GUS na 2018 r. (stan na 2017 r.)

Powiat	Ludność powiatu*	Dotacje dla związków wyznaniowych	Wysokość dotacji na 1 mieszkańca
M. Krosno	46600	2 794 190,00 zł	59,96 zł
M. Tarnobrzeg	47387	1 544 148,00 zł	32,59 zł
M. Przemyśl	61808	1 846 928,00 zł	29,88 zł
M. Rzeszów	189662	303 525,44 zł	1,60 zł
<b>suma</b>	<b>345457</b>	<b>6 488 791,44 zł</b>	<b>18,78 zł</b>

Tabela 8. Wysokość dotacji dla kościołów i innych związków wyznaniowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca miasta na prawach powiatu transferującego środki publiczne

\* Dane statystyczne GUS na 2018 r. (stan na 2017 r.)

## V. Podsumowanie

Transfer środków publicznych do kościołów i innych związków wyznaniowych można podzielić na kilka kategorii i zaliczyć m.in. do tzw.:

1. finansowania pozytywnego: jeżeli transfery środków publicznych są przeznaczone na cele kultu religijnego. Do tej samej kategorii zalicza się: finansowanie duszpasterstwa wojskowego i specjalnego, Fundusz Kościelny (wyłącznie w części finansującej składki na ubezpieczenie społeczne). Natomiast transfer środków z budżetów jst na działalność z zakresu zadań publicznych do tej kategorii się nie zalicza (T. Stanisławski; 2011, s. 67-68);
2. finansowania negatywnego: czyli powstrzymania się przez instytucje publiczne od pobierania w całości lub w części podatków, opłat i ceł itd. (T. Stanisławski; 2011, s. 73).

Kwoty transferowane na rzecz kościołów innych związków wyznaniowych przez powiaty wzmiankowane w niniejszym raporcie będą więc miały charakter mieszany. W mniejszej części będzie to finansowanie pozytywne a w większej, tam gdzie mamy do czynienia z dotacjami na realizację zadań publicznych, finansowanie nie dające się sklasyfikować wg przyjętych powyżej kryteriów.

Większość z ponad 36.000.000 zł została lub zostanie przekazana na realizację zadań o charakterze publicznym, a dominuje finansowanie zadań z zakresu szeroko rozumianej pomocy społecznej (69,675%). Dysproporcja ta wskazuje, że w województwie podkarpackim, zwłaszcza w powiatach mniej rozwiniętych i poza dużymi ośrodkami miejskimi, działalność kościelnych osób prawnych w zakresie pomocy społecznej jest bardzo szeroka, a powiaty zamiast tworzyć własne placówki wolą realizować te zadania we współpracy z kościołami i innymi związkami wyznaniowymi. Pośrednio dotacje na realizację zadań publicznych mają także charakter wsparcia finansowego dla kościelnych osób prawnych tj. poszczególnych zakonów, parafii, oddziałów Caritas itp. Część tych środków musi bowiem zostać przeznaczona na tzw. koszty administracyjne (co jest naturalne, że przy tego typu działalności takie koszty są ponoszone) jak: wynagrodzenie dla personelu, utrzymanie budynków, remonty itp., czyli wszystkie te zadania, które powiat musiałby finansować także we własnych placówkach.

W większości przypadków kwota dotacji nie przekracza 3% planowanych dochodów powiatów, w dwóch powiatach jest to ponad 4%, a tylko w przypadku powiatu krośnieńskiego odsetek ten wynosi 14,6%. Powyższe jest jednak spowodowane bardzo wysoką subwencją oświatową przekazywaną na rzecz Michalickiego Zespołu Szkół w Miejscu Piastowym.

**Łącznie planowane dochody wszystkich powiatów województwa podkarpackiego wynoszą prawie 4,2 mld zł. W tej ogólnej kwocie dotacje na realizację zadań publicznych przez kościoły i inne związki wyznaniowe w 2019 r. wyniosą 0,87 %. W skali całego województwa jest więc to kwota, która nie stanowi istotnej pozycji w wydatkach, ale należy pamiętać, że budżet największych miast stanowi około połowy łącznych dochodów powiatów województwa podkarpackiego, a największe transfery środków publicznych na zadania realizowane przez kościoły i inne związki wyznaniowe (a w zasadzie przez Kościół katolicki) zaobserwować można w powiatach mniejszych i o mniejszych dochodach.**

Znamienne jest także, że wszystkie dotacje trafią do Kościoła katolickiego realizującego zadania publiczne. Zważywszy na strukturę wyznaniową województwa podkarpackiego (92,5% ludności deklaruwała w 2011 r. przynależności do Kościoła rzymskokatolickiego dane wg NSPLiM) nie wydaje się to zaskakujące.

Autor: Tomasz Resler